

การจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนแออัด

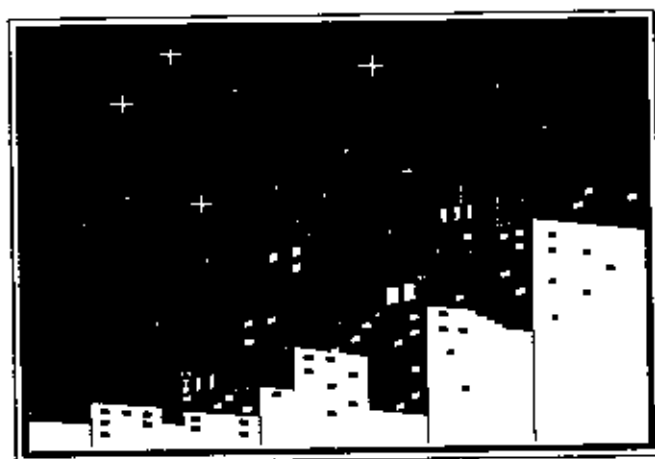
ผลงานลำดับ 1

โดย

นางสุภัทรา แก้วชาญศิลป์

เพื่อเสนอพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งวิชาการ
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 (ชช.)

กลุ่มแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมประชาสงเคราะห์

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม
05726

สถานการณ์ของชุมชนแออัดในประเทศไทย ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา นอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตหรือสุขภาพแออัด ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนแล้ว ส่วนหนึ่งยังมีผลกระทบในลักษณะที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมกับประชากร ทั้งชุมชนเมือง และชนบท เป็นปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน และเป็นภาระหน้าที่ที่สังคมจะต้องหาทาง ร่วมกัน เพื่อการป้องกันและแก้ไข

กรมประชาสงเคราะห์ เป็นหน่วยงานหลักของภาครัฐ ที่มุ่งเน้นให้การ สงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนและค้ำชูโอกาส อาทิ เด็กและเยาวชน สตรี คนชรา คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน คนขอทาน และคนยากจน เป็นต้น กลุ่มเป้าหมายของกรมฯ มีกระจายอยู่ทุกชุมชนของประเทศ และส่วนหนึ่งคือ คนจนในเมือง ซึ่งถูกกำหนดให้เป็น ประชากรกลุ่มผู้ค้ำชูโอกาส ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8

เอกสารเล่มนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจ ได้ศึกษาทำความเข้าใจในสถานการณ์ สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ในเรื่องของชุมชนแออัด ซึ่งในการจัดทำ ได้พยายามศึกษาวิเคราะห์ ทั้งในแง่ข้อเท็จจริง ทฤษฎี และการปฏิบัติ

ผู้เขียน ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์หนังสือ และเอกสารด้านชุมชนแออัดทุกท่าน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และขอขอบคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ในการผลิตเอกสารเล่มนี้

สุภัทรา แก้วชาญศิลป์

มิถุนายน 2540

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
บทที่ 2 สถานการณ์ของชุมชนแออัด	4
2.1 ความหมายของชุมชนแออัด	4
2.2 ความเป็นมา	8
2.3 ภาพรวมชุมชนแออัดในประเทศไทย	12
2.4 สภาพปัญหาและเหตุผลของการจัดสวัสดิการสังคม ในชุมชนแออัด	17
บทที่ 3 แนวคิด ปรัชญาและทิศทางการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนแออัด	19
3.1 แนวคิดในการจัดสวัสดิการชุมชน	19
3.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8	20
3.3 นโยบายและมาตรการการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนแออัด	25
3.4 บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง	28
3.5 กรอบแนวคิดในการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนแออัด	32
บทที่ 4 การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์และแนวทางแก้ไข	34
4.1 สถานการณ์ของชุมชนแออัด	34
4.2 แนวทางแก้ไข	48
บทที่ 5 รูปและข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	64

สารบัญตารางข้อมูลชุมชนแออัดและผู้อยู่อาศัยได้สะพาน ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนชุมชน,หลังคาเรือน	65
2 แสดงการครอบครองที่ดิน	67
3 แสดงอายุชุมชนแยกตามการครอบครองที่ดิน	69
4 แสดงขนาดชุมชนแยกตามการครอบครองที่ดิน	69
5 สภาพทางเดินแยกตามการครอบครองที่ดิน	70
6 การใช้ไฟฟ้าแยกตามการครอบครองที่ดิน	70
7 การใช้น้ำประปาแยกตามการครอบครองที่ดิน	71
8 การระบายน้ำแยกตามการครอบครองที่ดิน	71
9 การรวมตัวของชุมชนแยกตามการครอบครองที่ดิน	72
10 แสดงปัญหาการถูกไล่รื้อ	72
11 ข้อมูลผู้อาศัยได้สะพานตามลำดับการรื้อย้าย	73

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แผนภูมิแสดงจำนวนชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร	79
2 แผนภูมิแสดงการครอบครองที่ดิน	79
3 แผนภูมิแสดงอายุชุมชน	80
4 แผนภูมิแสดงขนาดชุมชน	80